

Ken pakapaka rorou e Paulo rakot Sibu Galatia

Ken namani vuot kalei e Paulo

¹⁻² Eou, e Paulo, meie bu kasiung kokouk ese gi ta mon meie iou en ne, gei vavataor rakot sibu vona renger i Galatia. Eou mi aposol. Ine kong tsientsang aposol a kap va a kuvu simi kulou o, a kap va a tourtelekiran ka gargar simi kulou, eiekesen a kuvu ngas se Iesu Karisito ma se Raban mi Tam ese ta nga vatoa e Iesu simi miensei.

³ Mi tentoiv ma mi molu kovuni se Raban e Tamagiet ma simi Nguts e Iesu Karisito, ta mon meie nga. ⁴ E Iesu a nga tsupuk rivie ken tino surie kegiet sar sinavei tsokor, vemusurie ken lalaron e Raban e Tamagiet, terengien va ta mang vatoa giet ine sibu ra tsokor. ⁵ Mi matvinavaso rakot se Raban mo sibu ra bu ra. Amen.

A kes mo mi Banga Vinavatei

⁶ O kudier tsak va nga si nga lalapus nia murien veie e Raban ese ta nga vile nga ngan ken tentoiv e Karisito, nge vemusurie mi banga vinavatei mene ian ta kekineits. ⁷ Io, a kap ka banga vinavatei mene. Bu mei mene mo gi konon nia tsola kenga sar vienviendon nge puiltan man Banga Vinavatei e Karisito. ⁸ Eiekesen, eie ese ta vateie nga ngan ka banga vinavatei ian ta kap

toun meie mi Banga Vinavatei gei tate nga muna vateie nga ngan, e Raban ta subiran ine mi ka misasien va eie mi meinmenigei o, ka angelo kovuni simi rangit. ⁹ Malan gei tate nga muna vokokotie, ma ine, o tate buer vokokotie. Sien va ka mene ta vateie nga ngan ka banga vinavatei mene ian ta kap toun meie mi Banga Vinavatei nga tate nga muna suvuon, e Raban ta votorosie ine mi ka!

¹⁰ Vasa, nga si vodon va o konon nia teie mi tietienengei kuvu simi kulou nemei seou? A kap, se Raban mo. Vasa, nga si vodon va o konon nia varese mi kulou? Sien va o ngas konon nia varese mi kulou, a kap va eou ken petspets e Karisito.

E Raban a nga vile e Paulo va eie mi aposol

¹¹ Bu kasiung, o lalaron va nga ta telekiran va ine mi Banga Vinavatei o ta nga vavatei ngan, a kap kuvu si ken vienviendon ka mei. ¹² Simi vunan o kap poro si ka mei o, kap ka mei a vasangan seou, eiekesen o nga poro se Iesu Karisito sien ta nga puke seou.

¹³ Nga te nga rongovan vasa o nga tino ven muomuo vemusurie mi sinavien bu Iuda, ma vasa o nga ko vikikinie vatsakatie venengan mi kulou vodovodon tuktuk se Raban nge konon nia ken rivie gie. ¹⁴ O nga rio bu turoung Iuda egei mi kienakav kes nia vemusurie mi sinavien bu Iuda. Ma o nga terie te mi ngisingisiung ma kong tino kokouk nia vemusurie vitivititirie mi sinavien mi tubuk. ¹⁵ Eiekesen e Raban a nga muna totoka iou sien o ta ngas nga mon i aron mong tou se kinoung ma a nga vile iou ngan ken tentoiv

nia tsana ken tsientsang. ¹⁶ Ma a nga res nia vasangan e Natuon seou, terengien va o ta mang nga vavatei ngan sibu Kibang. Io, o kap nga rakot si ka mene nia por vinavanou. ¹⁷ Ma o kap nga rakot buer i Ierusalem nia ra pare egie ese gi ta nga muna tsorubeit aposol seou. Eiekesen o nga rakot duis i Arabia ma o nga muerengei nemei te buer i Damasko.

¹⁸ Io, i murien ba avareit tour, o nga rakot i Ierusalem nia ra vakvakokoit meje e Petro nge mon meje bu ra mi sinangavur kes ma mi napaririem. ¹⁹ Eiekesen o kap nga pare ka aposol mene. O nga pare e Iakobo mo, e kasien mi Nguts. ²⁰ E Raban a deng tseptseperie te mi aroung kokouk va ine bu kepineits o ta vataro kap va mi binit. ²¹ I murien ine, o nga rakot simi enamon leong i Siria ma i Kilikia. ²² Eiekesen egie mi kulou vodovodon tuktuk se Karisito i Iudea, gi kap nga deng kielala va o te nga vurise tino. ²³ Gi nga rongovan mo mi pinouts malan ine, “Mi ka ese ta nga ko vikikinie giet, ine a te vavatei ngan mi vodovodon tuktuk ian ta nga konon nia vatsarerie.” ²⁴ Ma gi nga puongan e Raban surie mi sana kepineits ta nga tsorubeit seou.

2

Bu Aposol mene gi nga resmatan e Paulo

¹ I murien bu avareit mi sinangavur kes ma voveit, o te buer nga rakot i Ierusalem meje e Barnabas. Ma o nga kerie buer e Tito. ² O nga rakot en ian surie mi baidendeng e Raban tate nga vasangan seou. Ma o nga vorotan

bu muomuo mo nge vakatsepa segie mi Banga Vinavatei o ta nga vavatei ngan i kotubupon bu Kibang. O nga tsana malan ine simi vunan o kap nga lalaron va kong tsientsang o ta nga muna tsana o, ine o ta vor ve tsanatsana va ta masi sasavoir. ³ Misasien e Tito ese ta nga nomeie iou, eie mi kangi Grik, gi kap nga votsuoke va ta nga vavaroup. ⁴ Ine mi kepineits a nga tsorubeit simi vunan bu mei malamala ka vodovodon tuktuk gi nga tsiriv menen rubukien si kegei oiroir nia deng pure mi sinavei nia mon ketseketseng giet ta nga suvuon se Karisito Iesu, terengien va gi ta mang nga tsana giet va giet ta tsorubeit petspets simi sinavigie. ⁵ Eiekesen gei kap nga teir kientsep segie si ka keipkevide ra kes. Gei nga lalaron va man tuktuk mi Banga Vinavatei ta mang tino senga.

⁶ Io, bu muomuo simi kulou gi ta nga mon en ian, gi kap nga terie kavo nama mene i popon kong sar nama. Misasien egie mi kulou asna, kegi baitutuir ta kap oit nia vurisan kong vienviendon. Si ken baidendeng e Raban, mi kulou kokouk gi venvenioit mo. ⁷ Eiekesen gi nangba nga deng kielala va e Raban a nga terie i naparimoung mi tsientsang nia vavatei ngan mi Banga Vinavatei sibu Kibang, malan mo e Petro ta suvuon mi tsientsang nia vavatei ngan ine mi Banga Vinavatei sibu Iuda. ⁸ E Raban a nga tsana e Petro va eie mi aposol rakot sibu Iuda. Ma buer a nga tsana iou va eou mi aposol rakot sibu Kibang. ⁹ E Iakobo, e Petro ma e Ioanes ese ba ka leong, sien gituo ta nga deng kielala va ine mi tsientsang e Raban a nga

terie seou, gituo nga tsekireriem meie egor e Barnabas, nia tourtelekiran va egor ba turagie ka ni tsientsang. Gi nga res va egor gor ta nga rakot nge vavatei sibu Kibang, ma egituo gituo ta nga vavatei sibu Iuda. ¹⁰ Mi kepineits mo gituo ta nga nongie segor va gor ta ngas nga vodonomie bu sinaortsak, ian mi kepineits o nga res beitsak nia tsana.

E Paulo a nga oeng matan e Petro

¹¹ Sien e Petro ta nga nemei i Antiok, o nga oeng matan simi vunan a nga bebeir rovoriu.

¹² I muan kegitulo bineit ba ka e Iakobo ta nga tura gituo, e Petro a be nga ko ngou meie bu Kibang. Eiekesen a nga teikkir nge sorvekena gie bu Kibang sien gituo ta nga beit, simi vunan a nga motovan va egie mi gargar simi vinavaroup.

¹³ Bu Iuda mene buer gi nga tuir meie simi sinavien nia malamala ka duis. E Barnabas buer a nga soliko ian simi sinavigie.

¹⁴ Sien o ta nga pare va gi kap nga vemusurie vititirie mi tuktuk simi Banga Vinavatei, o nga oeng se Petro i matagie kokouk ven ne, "Evoi mi Iuda, eiekesen e tino malan bu Kibang ma e kap tino malan bu Iuda. Surie misa ine e ta konon nia votsuoke bu Kibang va gi ta vemusurie mi sinavien bu Iuda?

¹⁵ "Egiet bu Iuda simi kienakav, ma egiet mi kulou tsokor eiekesen a kap tsokor malan bu Kibang. ¹⁶ Giet telekiran va mi ka a kap tsorubeit duis i matan e Raban ngan mi sinavei nia vemusurie mi Vinuor, eiekesen ngan mo mi vodovodon tuktuk se Karisito Iesu. Io, egiet buer giet vodovodon tuktuk se Karisito Iesu va giet ta

mang tsorubeit duis i matan e Raban ngan mi vodovodon tuktuk se Karisito, ma a kap va simi sinavei nia vemusurie mi Vinuor, simi vunan, ngan mi sinavei nia vemusurie mi Vinuor, kap ka mene a oit nia tsorubeit duis i matan e Raban.

¹⁷ “Sien va giet ta konon nia tsorubeit duis i matan e Raban ngan mi vodovodon tuktuk se Karisito, eiekesen a si me tsorubeit vasvas va egiet bu mei tsokor buer, vasa, ine a vasangan va e Iesu a vangasie mi sinavei tsokor? A kap rovrovoriu! ¹⁸ Sien va o tate buer tsuok voturie bu sana o tate nga vatsarerie, o vara tuktuk ngan va eou mi ka nia pop vuturungie bu vinuor. ¹⁹ Surie mi tsinatsangan mi Vinuor, o te nga masen mi Vinuor, terengien va o ta mang tino se Raban. ²⁰ O te nga tekiu meie e Karisito simi koitskoits ma kap va eou ba buer o to, eiekesen e Karisito a to i aron kong tino. Mi tino ine o ta to ngan simi pirpir, o tino ngan mi vodovodon tuktuk se Natuon e Raban ese ta nga tovie iou nge tsupuk rivie ken tino surie iou. ²¹ O kap vodon sasavoir ngan ken tentoiv e Raban, simi vunan, sien va mi ka ta oit nia tsorubeit duis i matan e Raban ngan mi sinavei nia vemusurie mi Vinuor, io, ken miensei e Karisito a te sasavoir!”

3

Mi vodovodon tuktuk se Iesu ma mi vinuor

¹ Enga bu Galatia, enga bu be! Ese a potsie nga? O te nga vakokoit vasangan i matanga kokouk ken miensei e Iesu Karisito i popon mi koitskoits. ² O lalaron va nga ta vakatsepa iou ngan mo mi kepineits kes. Vasa, nga nga suvuon mi

Moromoruo Tamat surie nga ta nga vemusurie mi Vinuor? O, surie kenga vodovodon tuktuk simi sana nga ta nga rongomie surie e Karisito? ³ Vasa, nga ngas be te? Nga te nga vakaek nge tino ngan mi Moromoruo Tamat. Ma vasa, ine nga te lalaro vara pu ngan kenga tino ngan mi ngisingisinga kesenga? ⁴ Vasa, nga nga suvuon palan bu vinekikin tuvuon mo? O vodon va a kap. ⁵ Nga si vodon va e Raban a nga terie mi Moromoruo Tamat senga nge tsana bu kepineits ni vovokudier i kotubunga simi vunan nga nga vemusurie mi Vinuor? A kap. A nga tsana ine bu kepineits simi vunan nga nga vodovodon tuktuk simi sana nga ta nga rongomie surie e Karisito.

⁶ Nga vodonomie e Abaraam. Mi Pakpak leong a pevien, "E Abaraam a nga vodovodon tuktuk se Raban, ma surie ken vodovodon tuktuk, e Raban a nga vuotongie va eie mi ka duis." ⁷ Io, nga ta ngas telekiran va egie ese gi ta vodovodon tuktuk se Raban, arie egie bu natuon e Abaraam. ⁸ Bu nama simi Pakpak Leong a nga muna peterie va e Raban ta tsana bu Kibang va gi ta tsorubeit duis i matan surie kegi sar vodovodon tuktuk. Arie mi vunan e Raban a nga muna vavatei ngan mi banga vinavatei se Abaraam malan ine, "Surie no mo, o ta vatamase bu vuna enamon kokouk." ⁹ Io, egie ese gi ta suvuon mi vodovodon tuktuk, egie buer e Raban ta vatamase gie meie e Abaraam mi ka simi vodovodon tuktuk.

¹⁰ Eiekesen egie ese gi ta vodon va gi oit nia tsorubeit duis ngan mi sinavei nia vemusurie mi Vinuor, gi mon i pakien ken sinubirei e

Raban, simi vunan mi nama simi Pakpak Leong a pevien, “Eie ese ta kap vemusurie bu vinavataor kokouk gi ta mon i aron mi pakapaka rorou simi Vinuor, eie a mon i pakien ken sinubirei e Raban.” ¹¹ A katsep va kap ka mei a tsorubeit duis i matan e Raban ngan mi sinavei nia vemusurie mi Vinuor, simi vunan mi Pakpak Leong a pevien, “Eie ese ta tsorubeit duis i matan e Raban, eie ta tino ngan mi vodovodon tuktuk.” ¹² Io, mi Vinuor a kap vunan simi vodovodon tuktuk, simi vunan mi Pakpak Leong a pevien, “Eie ese ta tovtov ngan ine bu vinuor, eie ta ngas tino nge gie.” ¹³ E Karisito a nga voir tsana giet nia vara ketseketseng nge giet si man sinubirei mi Vinuor ta nga terie i popogiet. A nga terie eie kesen i pakien ine mi sinubirei surie giet malan mi Pakpak Leong ta pevien, “Eie ese gi ta vetekiuo simi ei, eie a mon i pakien mi sinubirei.” ¹⁴ E Karisito a nga tsang malan ngan ine, terengien mi vavatamaes e Raban ta nga kukubuits nia terie se Abaraam ta mang nemei sibu Kibang. Ma, sien va giet ta vodovodon tuktuk, giet ta mang poro mi Moromoruo Tamat e Raban ta nga kukubuits nia terie.

Mi Vinuor ma mi Kinubuits

¹⁵ Bu kasiung, o lalaro oeng puppuo ngan ka kepineits ine si kegiet tino. Sien va ka ba ka guor te nga kukubuits, a kap ka mei a oit nia tsitsirie o, toim terie ka kepineits i popon. ¹⁶ Io, e Raban a nga terie mi kinubuits se Abaraam ma simi beitpakien. Mi Pakpak Leong a kap vakokoit va “rakot sibu beitpakien” ian a palan,

eiekesen a vakokoit va “rakot simi beitpiki” va mi mei kes mo. Ma ine arie eie mi Karisito. ¹⁷ Mi sana o ta konon nia pangan, a malan ine. Mi Vinuor ian ta nga beit i murien bu avareit ba sinangavur voveit koboit ma ba sinangavur tour i popon (430), a kap tsitsirie mi kinubuits e Raban ta nga tsana ma a kap beir rivie ken kinubuits e Raban. ¹⁸ Sien va giet ta suvuon mi sinsuv surie mi sinavei nia vemusurie mi vinuor, ine mi sinsuv a kap ba buer vunan simi kinubuits. Eiekesen, surie ken tentoiv, e Raban a nga terie mi sinsuv rakot se Abaraam surie ken kinubuits ta nga tsana.

¹⁹ Io, ine mi Vinuor nia sa? E Raban a nga terie ine mi Vinuor va giet ta mang vakierngie misa mi sinavei tsokor. E Raban a nga terie ine mi Vinuor sibu angelo nia terie se Moses, eie mi ka ta tuir i kutum se Raban ma mi kulou. Mi tsinatsangan ine mi Vinuor a nga tuir oit mo si ken bineit mi beitpakien e Abaraam ese e Raban ta nga kukubuits surie. ²⁰ Io, mi ka ta tuir i kutum kap ken ka tsientsang sien va ka gargar a kes mo, eiekesen sien e Raban ta nga terie mi kinubuits se Abaraam, a kap nga vuruvan si ka mei mene.

²¹ Vasa, ine mi Vinuor a matakorot meie ken kinubuits e Raban? A kap rovoriu! Sien va mi vinuor a oit nia terie mi tino segiet, va giet tsorubeit duis i matan e Raban ngan mi sinavei nia vemusurie ine mi vinuor. ²² Eiekesen mi Pakpak Leong a vakokoit vakatsepa va mi kulou kokouk gi petspets simi sinavei tsokor. Io, mi kulou gi ta mang oit nia suvuon ken kinubuits e Raban ngan mi vodovodon tuktuk se Iesu

Karisito.

²³ I muan ine mi vodovodon tuktuk ta nga beit, mi vinuor a nga vuortie giet, tuir oit mi tsinat-sangan mi vodovodon tuktuk ta nga tsorubeit vasvas. ²⁴ Io, mi Vinuor a te nga tsorubeit mi vavvasengei nia muonge giet rakot se Karisito, terengien va giet ta mang me tsorubeit duis i matan e Raban ngan mi vodovodon tuktuk. ²⁵ Eiekesen, ine, mi ra va mi vodovodon tuktuk ta terie mi tino a te beit. Giet kap ba buer mon i pakien mi vinuor.

Bu natuon e Raban

²⁶ Enga kokouk enga bu natuon e Raban surie kenga vodovodon tuktuk se Karisito Iesu. ²⁷ Enga kokouk nga te nga por sinusuruiv nge tsok se Karisito ma enga kesenga nga te vavaso ngan e Karisito. ²⁸ Misasien va enga bu Iuda o, bu Grik, o, enga bu petspets o, bu ka ketseketseng, o, enga bu ka o, bu vevien, enga nga kes mo surie nga nga tsok se Karisito Iesu. ²⁹ Sien va enga se Karisito, enga bu natuon e Abaraam, ma nga ta suvuon mi kinubuits e Raban tate nga terie se Abaraam.

4

¹ Io, o ta pengan senga. Sien va mi nout ese va ta suvuon mi sinsuv se taman, a ngas natu madar, ken tino a kap kekineits sorvekenan ken tino mi petspets, misasien va eie a suvuon bu kepineits kokouk. ² Ine mi natu madar ta ngas mon i pakien ken nennei mi ka ta naneie meie ken sar sinsuv tuir oit simi ra e taman ta nga totok terie. ³ Ine, a kokouk malan mo, sien giet

ta ngas nga natu madar, bu suada vinuor simi kabere gi nga pipitsie giet. ⁴ Eiekesen, sien mi ra e Raban ta nga totoka tate nga beite, e Raban a nga turan e Natuon, ese mi vevien ta nga kava ma ken kienakav a nga beite i pakien mi Vinuor. ⁵ E Raban a nga tsana ine terengien va ta mang voir tsana giet nia vara ketseketseng nge giet simi Vinuor nge tour natuon nge giet. ⁶ Io, egiet te bu natuon e Raban. Arie mi vunan, a nga turan mi Morumoruan e Natuon rubukien sibu arogiet, ian ta kulie giet nia vuote pevien, "Abba, Tama." ⁷ Io, a kap te va enga ba buer bu petspets, eiekesen enga te bu natuon. Ma sien va enga bu natuon, e Raban ta terie senga ken vatavatamse ian ta otien bu natuon.

E Paulo a nga mesirik surie bu Galatia

⁸ Vourvour, sien nga ta kap ngas nga telekiran e Raban, nga nga petspets sibu raban ian ta kap tuktuk. ⁹ Io, ine nga te me telekiran e Raban, (si man tuktuk e Raban a telekira nga). Surie misa nga te buer muerengei rakot simi vinuor ian ta kap suvu ngeisngeis ma ta tuvuo? Vasa, nga lalaron va nga tate buer tsorubeite ken sar petspets mi vinuor? ¹⁰ Nga ko barabaramatan bu suasuada ra ma bu vura ma bu kentseir ma bu rito! ¹¹ O mesirik surie nga simi vunan kong bieneroik surie nga ta masi tuvuo mo.

¹² Bu kasiung, o nongie nga. Nga ta tsorubeite mala iou, surie o nga tsorubeite mala nga. Nga kap nga tsana ka tsienakor seou. ¹³ Malan nga tate telekiran, o nga vavatei ngan mi Banga Vinavatei senga vourvour simi vunan o nga

morouk. ¹⁴ Ma ine mong mienarouk a nga tsorubeit mi kepineits nia kono nga, eiekesen nga kap nga mugumitsa iou o, matokera iou. Eiekesen nga si nga suguo iou malan va eou mi angelo kovuni se Raban, o, malan va e Iesu Karisito kesen. ¹⁵ Kenga tino a nga ko vous ngan mi nires, eiekesen ivangan te ian mi nires? O oeng ngan mi tuktuk. Sien va a nga oit, va nga nga tsang rivie bu katsomatanga nge terie seou. ¹⁶ Vasa, ine o te tsorubeit manga matakorot surie o te pangan senga mi tuktuk?

¹⁷ Ian bu vavvasengei bitbit gi vengeis nia nesie nga meie ngan mi vienviendon ian ta kap kalei. Gi lalaron mo va nga ta murien veie gei, terengien va nga ta mang vengeis nia vemusurie gie. ¹⁸ A kalei va nga ta vengeis nia tsana mi sana ian ta kalei sibu ra kokouk, misasien va o ta mon meie nga o, o ta kap mon meie nga. ¹⁹ Bu natung, o te buer rongmetsikien mi vinavator surie nga malan mi vevien ta rongmetsikien mi vinavator simi por madar, oit va nga ta tsorubeit malan e Karisito. ²⁰ O lalaron beitsak nia mon meie nga ma nia vakokoit vakalaie nga. O kudier beitsak simi sinavinga.

E Agar ma e Sara

²¹ Enga ese nga ta lalaro mon i pakien mi vinuor, nga pangan seou. Nga kap katsep simi sa mi vinuor ta vokokotie? ²² Mi Pakpak Leong a pangan va e Abaraam a nga suvuon ba natuon tamat luo, e natuon mene simi vevien petspets ma e natuon mene simi vevien ketseketseng. ²³ E natuon tamat simi vevien petspets, a nga

beit vemusurie mi sinavei simi kabere, eiekesen e natuon tamat simi vevien ketseketseng, a nga beit vemusurie mi kinubuits.

²⁴ Ine mi pinopinouts giet oit nia poro malan va mi nama puppuo, simi vunan ba vevien guor tourtelekiran ba kinubuits luo. E Agar a tourtelekiran mi kinubuits kovuni simi pout i Sinai ian ta nga vabatie bu nout ese mune va gi ta nga tsorubeit petspets. ²⁵ Io, e Agar a tourtelekiran mi pout i Sinai i Arabia ma mi taon i Ierusalem ine sibu ra, simi vunan eie a tsatsang petspets meie bu natuon. ²⁶ E Sara, mi vevien ketseketseng, eie a tourtelekiran mi taon i Ierusalem die i kur. Ma arie eie e kinagiet. ²⁷ Arie mi vunan gi nga vataro simi Pakpak Leong malan ine,

“E ta res, evoi mi vevien kap kakkav!
Keveir nge koupkoup ngan mi nires,
    evoi mi vevien ese e ta kap suvuon mi
    vinavasar simi kienakav!
Simi vunan, evoi, mi vevien ese ke labeit tate nga
    rei rivie no ma e ta kap oit nia kakkav,
    e ta suvu palan bu natu rio mi vevien ese ta
    suvu labeit.”

²⁸ Bu kasiung, enga bu natuon e Raban vemusurie ken kinubuits, malan e Isak. ²⁹ Ian simi ra, ian mi madar ese gi ta nga kava vemusurie mi sinavei simi kabere a nga vikikinie ian mi madar ese gi ta nga kava vemusurie mi laloron simi Moromoruo. Ma a kokouk meie ine sibu ra buer. ³⁰ Eiekesen vasa mi Pakpak Leong a vakokoit

ven? “Matokeran mi vevien petspets ma e natuon, surie e natuon mi vevien petspets ta kap suvuon ka potpot sibu sinsuv simi tam malan e natuon mi vevien ketseketseng ta suvuon.” ³¹ Io, bu kasiung, egiet kap va bu natuon mi vevien petspets, eiekesen egiet bu natuon mi vevien ketseketseng.

5

Mi sinavei nia mon ketseketseng surie e Karisito

¹ E Karisito a te nga vara ketseketseng nge giet. Io, nga ta tuir ngeisngéis ma kian va nga tate buer sunuir va mi vinuor ta vara petspets nge nga.

² Rorong! Eou e Paulo, o oeng senga, sien va nga ta tor ngan mi vinavaroup nia tsorubeit duis i matan e Raban, nga kap oit nia suvuon ka kuilkuil se Karisito. ³ O ta buer vateie vakatsepa eie ese ta tor ngan mi vinavaroup, va eie ta ngas vemusurie bu vinuor kokouk. ⁴ Sien va nga ta vemusurie mo mi vinuor nia konon nia tsorubeit duis i matan e Raban, nga te kor sorvekenan e Karisito. Nga te kor sorvekenan ken tentoiv e Raban. ⁵ Eiekesen egiet ese giet ta tino ngan mi Moromoruo Tamat, giet rorrois nia tsorubeit duis i matan e Raban surie kegiet vodovodon tuktuk se Karisito. ⁶ Se Karisito Iesu, mi vinavaroup o, kap, eie mi kepineits tuvuon mo. Eiekesen mi kepineits ian ta potokivout eie mi vodovodon tuktuk ian ta tsorubeit vasvas simi sinavei nia totoiv.

⁷ Nga te nga soer simi banga sinoer. Ese a nga tsola nga nia vemusurie mi tuktuk? ⁸ Ian mi suada tsotstsol a kap kovuni se Raban ese ta nga vile nga. ⁹ Mi puk iis lili a oit nia vara popoek ngan mi bua plaua kokouk. ¹⁰ Enga nga tsok simi Nguts. Ma o vodovodon tuktuk va nga ta kap sunurie ka suada vienviendon mene. Eiekesen mi mei ese ta tsolatsola nga ngan ine bu suada vienviendon, mi Nguts ta votorosie, misasien va eie ese. ¹¹ Bu kasiung, sien va o ngas vor ve vavavatei ngan mi vinavaroup, surie misa o ta ngas suvu vinekikin? Sien va ta malan, mi ngesengesien mi koitskoits ta kap ba buer va mi kepineits nia tsuotsuobakei te segie. ¹² Surie ian mi kulou tsotstsol, o lalaron beitsak va gi ta varapuo nge pokie gie kesegie!

¹³ Bu kasiung, e Raban a nga vile nga va nga ta ketseketseng. Eiekesen a kap nga vara ketseketseng nge nga va nga ta vemusurie bu tsaka lalaron simi pirpir. Eiekesen nga ta tsatsang petspets senga ververkis ngan mi tentoiv. ¹⁴ Bu vinuor kokouk gi vunan simi vuna vinuor kes mo ian ta pevien, "E ta ngas tovie e palapala malan e ta tovie no kese." ¹⁵ Sien va nga ta vor ve vevear nge vevetsuar malan bu vinavinar, nga ta nenei kalei, nga ta masi voguersa nga kesenga.

Mi tino ngan mi Moromoruo

¹⁶ Io, o oeng senga, nga ta sunuir va mi Moromoruo Tamat ta muongan kenga sar tino, terengien va nga ta kap mang vemusurie mi lalaron simi pirpir. ¹⁷ Mi lalaron simi pirpir ma mi lalaron simi Moromoruo Tamat, guor ve

matakorot nge guor. Arie mi vunan, nga kap ko tsana misa nga ta lalaron nia tsana. ¹⁸ Eiekesen sien va mi Moromoruo Tamat ta muonge nga, nga kap ba buer mon i pakien mi Vinuor.

¹⁹ Bu tsinatsangan mi lalaron simi pirpir a katsep ma arie egie ine. Mi sinavei tetteririv, mi tsaka vienviendon ma mi tino mala kopuen, ²⁰ mi sinavei nia rangarie bu raban bitbit, mi sinavei nia tsang tinepekei, mi sinavei ni matakorot, mi sinavei nia tsuok vakake mi tseng, mi sinavei nia ngunguts, mi sinavei nia kengeir, mi sinavei ngangaguo, mi sinavei vengevengeit, mi sinavei nia tsola mi mienagos, ²¹ ma mi sinavei nia matabiek, mi sinavei nia un nge be, mi sinavei nia oir kouk nia tsana bu tsaka sinavei ma bu suada tsaka sinavei mene buer. O tate buer terie mi namani venengeng senga malan o tate nga muna tsana, va egie ese gi ta tino malan ine, gi ta kap so suvu vavatamaes si ken mangmagoso Nguts e Raban.

²² Eiekesen bu vuovuan mi Moromoruo Tamat a malan ine, mi tentoiv, mi nires, mi molu, mi tinuir pidipidin, mi sinavei nia kulie bu mei mene, mi sinavei nia tsana mi kienelei, mi sinavei nia tino ngan mi tuktuk, ²³ mi sinavei nia tino menemenen, ma mi sinavei nia vuor vakalaie ken lalaron eie kesen. A kap ka vinuor a oit nia vangenge ine bu sinavei. ²⁴ Mi kuoluon e Karisito Iesu gi te nga vetekiuo simi koitskoits kegi sar lalaron simi pirpir ma kegi sar sinavei nia matabiek. ²⁵ Sien va giet ta tino ngan mi Moromoruo Tamat, giet ta ngas pouts kaek vemusurie mi Moromoruo Tamat. ²⁶ Kian va giet

ta vakam, o, vengevengeit, o, ngunguts.

6

Mi banga sinavei nia kulie mi kulou kokouk

¹ Bu kasiung, sien va ka mene ta tuveir simi sinavei tsokor, enga ese nga ta suvuon mi Moromoruo Tamat nga ta kir muerngan. Eiekesen nga ta nenei kalei va enga buer nga ta masi tuveir ian simi konokonon. ² Nga ta ve sor ngan kengas sar sinor. Simi sinavei malan ine, nga ta tsang vaotie ken vinuor e Karisito. ³ Sien va ka mene a vodon va eie a asna, eiekesen a kap asna, a bitie eie kesen. ⁴ Mi ka keskes ta ngas deng surie mi tsinatsangan eie kesen. Sien va a kalei, eie ta nangba oit nia puongan eie kesen, ma kian va ta pua mi tsinatsangan meie bu mei mene. ⁵ Surie mi mei keskes ta ngas sorokie ken sinor eie kesen.

⁶ Eie ese ta por vinasengei simi namanien e Raban, ta ngas potakie ken sar banga kepineits kokouk meie man vavvasengei.

⁷ Kian va e ta bitie no kese. A kap ka mene a oit nia bitie e Raban. Mi sana kepineits mi mei ta tsuorkie, eie ta so dikie bu vuovuan. ⁸ Eie ese ta tsutsuor simi pirpir nia varese eie kesen, eie ta so poro mi tsienakor kovuni simi pirpir. Eiekesen eie ese ta tsutsuor simi Moromoruo Tamat, eie ta so poro mi tino rovoriu kovuni simi Moromoruo Tamat. ⁹ Io, kian va giet ta matpomaer nia tsana mi kienelei, simi vunan mi ra ta beit va giet ta kakarie mi vavatamaes sien va bu arogiet ta kap matpomaer. ¹⁰ Io, sien giet ta ngas suvuon mi kientsep nia kulie bu mei mene, giet ta ngas

tsana mi kienelei simi kulou kokouk, ma giet ta ngas vodon veleongtie egie ese simi tietie simi vodovodon tuktuk.

Kap va mi vinavaroup eiekesen mi vinagoso vour

¹¹ Nga pare ian bu mat vinavataor leong o ta vataro ngan mi rimoung keseung!

¹² Egie ese gi ta lalaro vasangan mi banga baidendeng simi pirpir, gi me konon nia vot-suoke nga nia vavaroup, terengien va gi ta kap mang suvu vinekikin surie man koitskoits e Karisito. ¹³ Misasien gi tate nga suvuon mi vinavaroup, gi kap vemusurie mi Vinuor, eiekesen gi si lalaron va nga ta vavaroup terengien va gi ta mang pouts vakam ngan bu piripiringa.

¹⁴ Eiekesen o ta kap ba pouts vakam ngan ka kepineits mene eiekesen man koitskoits mo magiet Nguts e Iesu Karisito. Si man koitskoits e Iesu, o te nga tekiu murien veie mi mangmagoso enaenamon ma mi mangmagoso enaenamon a te nga murien veie iou. ¹⁵ Mi vinavaroup o, kap, ine mi kepineits a tuvuon mo. Mi kepineits ta potokivout arie mi vinagoso vour. ¹⁶ Mi molu ma mi aor molous ta mon segie ese gi ta vemusurie ine mi rosar. Ma ine mi kulou arie egie bu Israel, mi kuoluon e Raban.

¹⁷ Io, vakaek ine, kian va ka mene ta te terie iou simi putu, surie o suvuon bu kirakira simi kurikuriung nia vasangan va eou se Karisito Iesu.

¹⁸ Bu kasiung, ken tentoiv magiet Nguts e Iesu Karisito ta mon meie bu morumoruanga, Amen.

Mi Namani Tino
The New Testament in the Mandara language of New
Ireland Province of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Mandara long Niugini
Copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators

Language: Mandara

Translation by: Mandara Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 13 Dec 2023

1ad42eca-167e-5607-b13a-e01c001050d9